

Perusopetuksen palveluverkoston tarkastelu koillisella maaseutualueella

Opetusjohtaja Leena Auvinen Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Valmistelun strateginen tausta

Kuopion kaupungin strategian tavoitteena on, että Kuopio on hyvän elämän pääkaupunki 2030. Kaupungin missiossa Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävän kasvun ja hyvän elämän. Toimintatapamme on ”lupa tehdä toisin”. Toimimme avoimesti, innostavasti, yhdessä ja asukasta varten.

Strategiansa mukaisesti kaupunki pyrkii voimakkaaseen ja kestäväan kasvuun. Muuttuvassa toimintaympäristössä Kuopio on saavuttanut valtakunnallisen kasvukeskuksen aseman koko Itä-Suomen suurimpana kaupunkina. Pinta-alaltaan laajassa kaupungissa kasvu on keskittynyt keskustaan ja sen lähialueille sekä keskustaaajamaa lähellä oleviin kaupunginosiin. Maaseutumaisissa ja haravaan asutuissa kaupunginosissa kasvusta ei ole päästy osallisiksi samalla tavoin. Väestö ja palvelut keskittyvät kaupungissa keskustaaajaman ympärille.

Väestö kasvaa muuttovoiton ansiosta. Viime vuosina luonnollinen väestönkasvu on kääntynyt negatiiviseksi eli kuolleisuus ylittää syntyvyyden. Maaseutumaisissa kaupunginosissa tämä kehitys näkyy lapsimäärän kääntymisenä jyrkkenevään laskuun strategiakauden aikana. Vaikka Kuopio on tunnettu viirestä maaseutualueestaan omaleimaisine keskuksineen, aiheuttaa kehitys haasteita palveluiden ja opetuksen laadukkaalle järjestämiselle maaseutualueilla.

Valtuuston hyväksymän koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti Kuopio haluaa tarjota yhdenvertaiset ja laadukkaat opetuspalvelut kaikille kaupungin lapsille ja nuorille, mikä ajatus on kiteytetty ohjelmaan yhtenä ydinlinjauksena ”Kaikilla oppijoilla on mahdollisuus korkealaatuiseen oppimiseen”.

Kaupungin keinot vaikuttaa maaseudun elinvoimaisuuteen ovat rajalliset. Kaupunki vaikuttaa yritysten sijoittumiseen mm. liikenneyhteyksien, kaavoituksen, tonttien ja toimitilojen saatavuuden sekä muiden yrityksille tarjottavien palveluiden avulla.

Yritystoiminnan sijoittuminen on yksi tärkeimmistä aluekehityksen ajureista. Yritysten sijoittuminen perustuu ensi sijassa liiketoiminnan lainalaisuuksiin. Nopeimmin kasvanut toimiala on ollut liike-elämän palvelut, joka on myös yksi voimakkaimmin keskittyvistä aloista. Tämä on vahvistanut myös Kuopion keskustaaajaman ja sen lähialueiden kasvua. Työvaltainen toimiala tarvitsee työvoimaa ja asiakkaita. Kasvu on suuntautunut pääasiassa Kuopion keskustaaajama-alueelle.

18.12.2018

LOIKKA 2030 -rakennemallin mukaan asutusrakenne painottuu keskuksiin ja niiden rantavyöhykkeille sekä Kuopio-Siilinjärvi joukkoliikennevyöhykkeelle ja Nilsian keskusta -Tahko -vyöhykkeelle. Uusi rakentaminen tukee olemassa olevien palvelujen säilymistä/kehittämistä ja tukee nykyistä rakennetta. Maaseutualueella asuminen painottuu joukkoliikennekäytäviin ja sen kyläalueisiin.

Valmistelutyön perusteet

Koillisen maaseutualueen palveluverkoston tarkastelu perustuu seuraaviin kasvun ja oppimisen lautakunnan ja kaupunginhallituksen päätöksiin: KOP ltk 25.1.2017 § 5, KH 13.3.2017 § 88 ja KOP ltk 19.4.2017 § 30, jossa kokouksessa kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt käynnistettäväksi laajan palveluverkostoeselvityksen alueella.

Liite 1 KOP ltk 25.1.2017 § 5

Liite 2 KH 13.3.2017 § 88

Liite 3 KOP ltk 19.4.2017 § 30

Tarkastelu on kohdistunut Riistaveden alueella oleviin Melalahden (lk 1-6), Vehkalammin (lk 1-6) ja Riistaveden (lk7-9) kouluihin, Juankosken alueella Juantehtaan (lk1-6), Muuruveden (lk 1-6) ja Juankosken (lk7-9) kouluihin sekä Vehmersalmen alueella Vehmersalmen yhtenäiskouluun (lk 1-9). Tarkastelussa on sivuttu myös Nilsiaa.

Palveluverkostotyötä on ohjannut ohjausryhmä, joka koostuu poliittisista päättäjistä ja virkamiehistä. Ryhmän jäseniä ovat kasvun ja oppimisen lautakunnan edustajat Pekka Niiranen (pj), Tuula Savolainen (varapj) ja Jaakko Kosunen kaupunginhallituksen edustajana sekä virkamiehet apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas, opetusjohtaja Leena Auvinen, kasvatusjohtaja Juha Parkkisenniemi, tilahallintapäällikkö Tanja Karpasto ja henkilöstön edustajana pääluottamusmies Kari Sutinen. Lisäksi ohjausryhmässä on edustus hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelta, tilakeskuksesta, kaupunkisuunnittelusta ja kaavoituksesta. Muita asiantuntijoita on käytetty tarpeen mukaan.

Palveluverkoston tarkastelussa on huomioitu perusopetuslain (628/1998) mukaiset veloitteet ja asian valmistelussa on otettu huomioon kuntalain 27§ sekä hallintolain 34§ ja 41 §:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Palveluverkoston tarkastelua koskevat kuulemis- ja keskustelutilaisuudet pidettiin Juankoskella 30.10.2018, Vehmersalmella 1.11.2018 ja Riistavedellä 2.11.2018.

Liite 4 Muistio 30.10.2018 Juankoski

Liite 5 Muistio 1.11.2018 Vehmersalmi

Liite 6 Muistio 2.11. 2018 Riistavesi

Kuulemistilaisuudet on lähetetty suoratoistona internetissä eli striimattu ja tilaisuuksissa on ollut käytössä viestiseinä kysymyksille ja palautteelle. Lisäksi kuntalaisilla on ollut mahdollisuus antaa palautetta ja esittää kysymyksiä palveluverkosto.kuopio.fi -sivustolla. Pitäjänraateja kuultiin raatien yhteisessä kokouksessa 28.9.2018.

Liite 7 Muistio 28.9.2018 Pitäjänraadit

Lasten, nuorten, huoltajien ja henkilöstön näkemyksiä on kysytty erillisillä kyselyillä osana lapsivikutusten arviointia. Lisäksi valmistelussa on arvioitu

eri vaihtojen maaseutu- ja ympäristövaikutuksia.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on kokouksissaan 18.9.2018 (§65) ja 9.10.2018 (§74) käsitellyt koillisen maaseutualueen palveluverkoston tarkastelua, merkinnyt valmistelun tiedoksi ja linjannut jatkovalmistelua. Valmistelussa on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa, joissa yhdessä on kaksi eri mallia.

Keskeistä tarkastelussa on alueen vähenevä oppilamäärä ja tulevan tilanteen ennakointi. Vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärä vähenee nykyisestä 529:stä 416:ään vuonna 2024. Vuosiluokkien 7-9 oppilasmäärä vähenee nykyisestä 299:stä 264:een vuonna 2024 ja edelleen 178:aan vuonna 2030 (Lähde Primus ja väestörekisteri). Yksittäisen koulun tarkastelun asemesta oppilamääriä ja niiden kehitystä on tarkasteltava alueellisina kokonaisuuksina. Alakoulujen osalta keskeisiä kokonaisuuksia ovat Riistavedellä Vehkalammin ja Melalahden koulut ja Juankoskella Juantehtaan ja Muuruveden koulut. Kun oppilasmäärä jommassakummassa tai molemmissa alueen kouluissa vähenee, opetuksen laadukasn järjestäminen on haasteellista. Vuosiluokkien 7-9 osalta oppilasmäärän vähenee eniten Vehmersalmella. Tarkastelun keskeisinä tavoitteina on laadukas perusopetus ja oppimisen tuki, laadukkaat opetusjärjestelyt ja oppilaiden yhdenvertainen oikeus edellä mainittuihin tavoitteisiin. Liite 8 Koillisen maaseutualueen oppilasmäärät 2018-2024-2030

Palveluverkoston tarkastelun vaihtoehtoiset mallit

Vaihtoehdossa 1 alueella on kolme alakoulua ja yksi yhteinen, koko alueen yläkoulu, ”Koillis-Kuopion yläkoulu”. Alakoulut sijaitsevat Riistavedellä, Juankoskella ja Vehmersalmella. Alakouluja yhdistetään siten, että Melalahden ja Vehkalammin koulut yhdistetään yhdeksi alakouluksi, samoin Juantehtaan ja Muuruveden koulut ja Vehmersalmella on oma alakoulu. Vuosiluokkien 7-9 opetus järjestetään yhdessä yksikössä kuitenkin niin, että se muodostaa alakoulun kanssa yhtenäiskoulu. Koulun sijoituspaikka on Riistavesi.

Vaihtoehdoissa 2a ja 2b alueella toimii kolme alakoulua ja kaksi yläkoulua. Mallit ovat alakoulujen osalta samat kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa, mutta yläkouluopetusta järjestetään kahdessa yksikössä siten, että vaihtoehdossa 2a Vehmersalmella on alakoulun ja yläkoulun muodostama yhtenäiskoulu kuten tälläkin hetkellä. Riistaveden ja Juankosken yläkoulut yhdistetään yhdeksi kouluksi niin, että koulu muodostaa alakoulun kanssa yhtenäiskoulun. Koulun sijoituspaikka on Riistavesi.

Vaihtoehdossa 2b yläkouluopetusta järjestetään kahdessa yksikössä siten, että Juankoskella on alakoulun lisäksi yläkoulu ja se muodostaa Juantehtaan ja Muuruveden kouluista yhdistetyn alakoulun kanssa yhtenäiskoulun. Riistaveden ja Vehmersalmen yläkoulut yhdistetään yhdeksi kouluksi niin, että koulu muodostaa alakoulun kanssa yhtenäiskoulun. Koulun sijoituspaikka on Riistavesi.

Vaihtoehdossa 3 Riistavedellä, Juankoskella ja Vehmersalmella on sekä alakoulu- että yläkouluopetusta ja koulut ovat lk 1-9 yhtenäiskouluja. Melalahden ja Vehkalammin koulut yhdistetään yhdeksi kouluksi Riistaveden koulun yhteyteen ja Juantehtaan ja Muuruveden koulut Juankosken koulun yhteyteen. Vehmersalmi jatkaa nykyisellään.

Liite 9 Palveluverkoston tarkastelun vaihtoehtoiset mallit

Vaikutusarviointi

Vaikutusten ennakoarviointia on tehty kaikista tarkastelussa olevista vaihtoehtoista 1, 2a,2b ja 2c. Arvioinneilla on selvitetty eri vaihtoehtojen vaikutuksia opetusjärjestelyjen ja opetuksen laatuun, lapsiin ja nuoriin, koulumatkoihin, maaseutuun, ympäristöön, tiloihin, investointeihin ja käyttötalouteen. Eri verkostovaihtoehtojen vaikutusta lapsiin ja nuoriin on selvitetty myös oppilaille, huoltajille sekä koulujen henkilöstölle tehdyillä kyselyillä. Arviointia on pääsääntöisesti tehty Kuopion kaupungin ohjeen mukaisesti arvioimalla vaikutuksia seuraavalla asteikolla:

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- 0 Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Opetusjärjestelyt, opetuksen laatu ja koulumatkat ja niiden kesto

Keskeisenä lähtökohtana on ollut tarkastella koillisen maaseutualueen perusopetuspalveluja kokonaisuutena, ennakoida tulevan vuosikymmenen tilannetta, jolloin alueen oppilasmäärä vähenee huomattavasti, ja turvata silloinkin yhdenvertaiset ja laadukkaat perusopetuspalvelut alueen lapsille ja nuorille. Koulun koko vaikuttaa merkittävästi opetuksen järjestämiseen. Laadullisia vaikutuksia on arvioitu vertailemalla erikokoisia kouluja ja arvioimalla eri verkostovaihtoehtojen vaikutusta muun muassa opetuksen järjestämiseen, kelpoisten opettajien saatavuuteen, oppilaiden saamaan ohjaukseen ja tukeen, valinnaisuuden laajuuteen ja perusopetuksen saavutettavuuteen sekä talouteen.

Koulukuljetuksiin liittyvät pääperiaatteet ja niihin liittyvät veloitteet määrittään perusopetuslaissa ja opetuksen järjestäjä määrittää tarkemmat kuntaohjaiset perusteet lukuvuosittain.

Perusopetuslain (Perusopetuslaki §32) mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, koulumatka saa kestää enintään kolme tuntia. Kasvun ja oppimisen lautakunta on kokouksessaan 20.3.2018 (§22) tarkistanut Kuopion kaupungin koulukuljetusperiaatteet lukuvuodelle 2018-2019.

Koillisen maaseutualueen oppilaista iso osa on kuljetuksessa jo nykyisin, enimmillään Vehkalamin koulussa 88% , jossa koulun oppilasmäärästä (59) kuljetuksen piirissä on 52 lasta ja vähiten Juantehtaan koulussa 42%. Muuruveden koulussa 71:stä oppilaasta kuljetuksessa on 57,7% eli 41 oppilasta. Vehmersalmen 75:stä yläkoululaisesta kuljetuksen piirissä on 60 % eli 45 oppilasta. Kaikissa verkostovaihtoehtoissa kuljetuksessa olevien oppilaiden suhteellinen osuus kasvaa, vaikka oppilasmäärät sinänsä vähenevät.

Lapsivaikutuksia arvioitaessa yksi keskeinen negatiivinen vaikutustekijä on kuljetusoppilaiden määrän lisääntyminen ja koulumatkan piteneminen. Myös koulumatkaan käytetty aika saattaa pidentyä, mutta se ei missään vaihtoehdossa ylitä lakisääteisiä raja-arvoja. Koulumatka-ajan pituuteen voidaan vaikuttaa reittisuunnittelulla ja tarkastelemalla oppilaaksiottoaluerajoja. Osa Muuruveden koulun oppilaista voidaan ohjata Juantehtaan koulun asemesta Melalahteen; osa Juankosken koulun oppilaista Nilsiiän (vaihtoehdot 1 ja 2a)

ja osa Verhmersalmen koulusta kaupungin keskusta (vaihtoehdot 1 ja 2b). Koulukuljetuksiin siirtymisellä ja koulumatkaan käytettävän ajan pituudella on oppilaiden, huoltajien ja opetushenkilöstön mielestä pitkäkestoinen negatiivinen vaikutus.

Liite 10 Vaikutusarviontia koulumatkoihin ja koulumatkaan käytettävään aikaan

Liite 11 Vaikutusten arviointia, opetusjärjestelyt ja opetuksen laatu

Liite 12 Lapsivaikutusten arviointiin liittyneiden kyselyjen tulokset 1-4lk, 5-9lk, huoltajat ja henkilöstö

Maaseutuvaikutusten arviointi

Maaseutuvaikutusten arviointia on tehty kuuden kriteerin pohjalta: 1. elinkeinot, yrittäjyys ja työ sekä osaavan työvoiman saatavuus, 2. maaseudun osaaminen ja innovaatiot, 3. asuminen ja palveluiden järjestäminen, 4. saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuurin toimivuus, 5. vetovoimatekijät ja vahvuudet sekä 6. yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma, lähidemokratia ja paikallisten olosuhteiden huomioiminen.

Perusopetuksen järjestäminen koillisen maaseutualueen kaupunginosissa tukee alueen elinvoimaisuuden säilymistä, mutta ei itsessään riitä elinvoiman ylläpitoon tai kasvuun. Perusopetuksen supistaminen eli koulujen lakkauttaminen voi vaikuttaa negatiivisesti kaupunginosan elinvoimaan ja kiihdyttää keskittyvää muutosta.

Vehkalammen ja Muuruveden pienten koulujen lakkauttamisella ei ole merkitystä kaupunginosien elinvoimaisuudelle, mutta lakkauttamisilla on merkitystä lähialueen yhteisöllisyyden kehittymiselle. Koulujen lakkauttaminen voi aiheuttaa lyhytkestoisen negatiivisen vaikutuksen yhteisöllisyydelle. Molemmille kylille jäisi koulutoiminnan lakkauttamisen jälkeen varhaiskasvatuspalvelut, ja päiväkotien tilat voisivat palvella edelleen kylän asukastoimintaa.

Yleisesti voidaan todeta, että koulupalvelujen keskittäminen pois alueelta vähentää ihmisten ja yritysten aktiivisuutta ja osaamista hakea omalle lähialueelle ulkopuolista rahoitusta (EU, kansallista) ja kantaa vastuuta yhteisöllisyydestä ja alueen elinvoimasta. Toisaalta Riistavedellä alueelle keskittäminen parantaa mahdollisuuksia yhteisölliseen kehittämiseen. Vastaava uusi asukkaille avoin palvelukeskittymä Jynkässä viritti alueella vahvaa yhteisöllisyyttä. Uskallamme arvioida, että myös Riistavedellä tapahtuisi samaa aktivoitumista.

Liite 13 Tietoa koillisesta maaseutualueesta

Liite 14 Maaseutuvaikutusten arviointi

Ympäristövaikutusten arviointi

Ympäristövaikutuksista arviointia on tehty koulukuljetusten ja rakennusten energian kulutuksen osalta. Lähtökohtana on ollut nykyinen koulukuljetusoppilaiden määrä, kilometrit ja liikennöinti (joukkoliikenne ja kuljetusliikenne) sekä nykyinen rakennuskanta ja energian kulutus. Nykytilannetta on vertailtu koulukuljetusten osalta tilanteeseen v. 2024 ja uuteen, eri investointivaihtoehtojen mukaiseen rakennuskantaan. Arvio on tehty vaihtoehdosta 1, jossa vaikutukset ovat suurimmat.

Kuljetusten ja liikennöintitarpeen kasvulla on iso vaikutus päivittäisiin matkoihin. Koulukuljetusten osuus päästövaikutuksista on kuitenkin kokonaisuuden kannalta pieni (noin 20%); huomattavasti suurempi vaikutus on koulukiinteistöjen energian käytön päästöillä. Uusissa kiinteistöissä päästään merkittävästi tehokkaampaan energiatalouteen verrattuna vanhaan kiinteistökantaa.

Liite 15 Ympäristövaikutusten arviointi

Tila- ja investointivaikutukset

Palveluverkostovaihtoehtojen vaikutuksia tilatarpeisiin ja niistä aiheutuviin kustannuksiin on arvioitu eri toteutusvaihtoissa. Tarkastelussa on huomioitu rakennusten nykyinen kunto, tehdyt kuntotutkimukset, korjaustarpeet ja tilantarve eri vaihtoehdoissa.

Tarvittavia koulurakennusinvestointeja eri verkostoratkaisuissa on arvioitu kolmen eri toteutustavan mukaisesti. Vaihtoehto 1:n mukaisesti Riistaveden molemmat koulurakennukset hyödynnettäisiin. Tässä vaihtoehdossa Melalahden ja Vehkalammin yhdistynyt alakoulu sijoittuisi Melalahden koulurakennukseen. Koulurakennuksen vanha osa purettaisiin ja tilalle rakennettaisiin tarvittava laajennus. Uudemman osan tilat peruskorjattaisiin. Yläkoulu sijoittuisi Riistaveden koulurakennukseen, johon rakennettaisiin laajennusosa ja nykyiset tiloihin tehtäisiin tarvittavat korjaukset ja muutostyöt.

Vaihtoehto 2:n mukaisesti Melalahden koulurakennus purettaisiin kokonaan. Koulutoiminnot sijoittuisivat Riistaveden koulurakennukseen. Tarvittava rakennettavan lisätilan tarve määräytyisi oppilasmäärän mukaisesti. Suurimmillaan lisätilantarve on verkostoratkaisussa 1 ja pienimmillään vaihtoehdossa 3.

Vaihtoehto 3:n mukaisesti sekä Melalahden että Riistaveden nykyiset koulurakennukset purettaisiin ja yhtenäiskoululle rakennettaisiin uudet tilat. Rakennettava laajuus mitoitettaisiin oppilasmäärän mukaisesti.

Tilatarpeita ja rakennusinvestoinnit laajuutta on arvioitu koulun toiminnan tarpeista. Siten mitoitettavana tekijänä on koulun oppilasmäärä.

Tilakustannusten osalta on laskettu eri verkostoratkaisujen vaikutuksia nykyisiin tilakustannuksiin. Kunkin vaihtoehdon kohdalla esitetty euromäärä kuvaa lisäystä (+) tai vähennystä (-) nykyisiin tilakustannuksiin verrattuna.

Liite 16 Tila- ja investointivaikutuksia

Talousvaikutukset

Koillisen maaseutualueen palveluverkostoselvityksen talousvaikutuksissa on tarkasteltu kustannusten muutosta seuraavista näkökulmista: opetuksen järjestäminen, hallinto, koulukuljetukset ja tilavuokrat.

Kouluverkostomuutokset vaikuttavat opetuksen järjestämisen osalta mm. opetusryhmien määrään, hallinnon osalta huojennusten tai rehtorin virkojen määrään, koulukuljetusten osalta kuljetusoppilaiden määrään/kuljetusmatkojen pituuteen ja tilavuokrien osalta vuokrattujen tilojen määrään sekä uuden investoinnin vaikutusta tilavuokraan. Eri vaihtoehtojen

osalta laskelmat talousvaikutuksista perustuvat em. arviointeihin.

Muutoksessa on verrattu 2024 oppilasmääräennusteilla nykyverkostoa eri verkostovaihtoehtoihin vuoden 2018 budjettirakenteella/hinnoilla, tilavuok-
rissa on käytetty vuoden 2019 kustannustietoja. Tämän lisäksi eri vaihtoeh-
doissa on tarkasteltu kahta eri investointiratkaisua: Melalahden kouluraken-
nus puretaan ja Riistaveden koulurakennukseen tehdään tarvittava laajennus
(= peruskorjaus/laajennus) tai Melalahden koulurakennus puretaan ja yhte-
näiskoululle rakennetaan uudet tilat (= uusi koulu).

Vaihtoehto 4 tuotiin laskelmiin lautakunnan ja koillisen maaseutualueen
asukkaiden toivomuksesta. Tässä vaihtoehdossa kaikki nykyiset koulut säily-
vät ennallaan ja Riistaveden alueelle tehdään tarvittavat koulutilainvestoinnit.
Tämän vaihtoehdon osalta Tilakeskus ei ole tehnyt omaa investointiselvitystä,
vaan laskelmissa on käytetty vaihtoehto 3:n vuokramuutoksia.

Koillisen maaseutualueen palveluverkoston vaihtoehdot / ARVIO muutoksista talouteen €/vuosi
Verrattu nykyverkostoa ja esitettyjä verkostovaihtoehtoja 2024 oppilasmäärällä (v. 2018 hinnoilla ja 2019 vuokratiedoilla)

+ tuo säästöjä - lisää menoja	Vaihtoehto 1 Kolme alakoulua ja yksi yläkoulu	Vaihtoehto 2a Kolme alakoulua ja kaksi yläkoulu	Vaihtoehto 2b Kolme alakoulua ja kaksi yläkoulu	Vaihtoehto 3 3 yhtenäiskoulua	Vaihtoehto 4 Kaikki alueen koulut jatkatav ennallaan ja R-vedelle investoidaan
Vehkalamin ja Melalahden koulut yhdistetään	171 232	171 232	171 232	171 232	
Muuraveden ja Juantehtaan koulut yhdistetään	42 104	42 104	42 104	58 019	
Yläkoulujen yhdistäminen	R-vesi + J-koski + V-salmi 581 317	R-vesi + J-koski 254 959	R-vesi + V-salmi 349 290		
Muutokset talouteen ilman Riistaveden koulun investointia	794 653	468 295	562 626	229 251	0
Peruskorjaus/laajennus/ tilavuokran muutos	-529 596	-365 388	-72 285	27 490	27 490
Muutos yhteensä	265 057	102 907	490 341	256 741	27 490
Uusi koulu / tilavuokran muutos	-915 425	-738 264	-507 642	-379 541	-379 541
Muutos yhteensä	-120 772	-269 969	54 984	-150 290	-379 541

Liite 17 Talousvaikutukset ja laskentaperusteet

Yhteenvedo

Vaihtoehto 1 tukisi parhaiten yhdenmukaisten ja laadukkaiden perusopetus-
palveluiden järjestämistä alueella tulevina vuosina, kun oppilasmäärä alueella
vähenee. Vaihtoehto 1 tukisi myös voimakkaimmin Riistaveden kaupungin-
osan kehittymistä. Mikäli Riistavedelle muodostuisi merkittävää asumisen
keskittymistä, voisi vaihtoehto 1 tukea myös laajemmin lähialueiden ja Juan-
kosken palvelujen kehittymistä. Riistavesi sijaitsee logistisesti hyvällä paikal-
la. Riistaveden keskus Melalahti on n. 20 min automatkan päässä Kuopion
lentoaseman läheisestä alueesta VT9 varrella ja n. 30-35 min automatkan
päässä Kuopion keskustaaajama-alueesta sekä vähittäiskaupan kehittämis-
vyöhykkeestä. Kuopiossa pientaloasuminen keskittyy n. 20-30 min matkan
päähen näistä alueista.

Vaihtoehdot 1 ja 2a vaikuttavat kuitenkin negatiivisesti Juankosken keskus-
taajaman kehitysnäkymiin. Nämä vaihtoehdot vaikuttavat lisäksi negatiivises-

18.12.2018

89 §

ti vuokra-asuntojen kysyntään, halukkuuteen rakentaa uutta ja asuntojen hintoihin. Muutos vaikeuttaisi myös entisestään Juankosken alueen asuntokannan ylläpitoa. Väestön negatiivinen kehitys voi kiihtyä ja heikentää palvelujen saatavuutta. Juankoskella on merkittävää työvoimavaltaista teollisuustoimintaa ja liike-elämää, mitkä tarvitsevat myös tulevaisuudessa osaavaa työvoimaa. Tämä tukee vaihtoehto 2b:tä eli yläkouluopetuksen säilyttämistä Juankoskella. Vaihtoehto 2b tukee Riistaveden yritysten ja toimijoiden aktiivisuutta hakea ulkopuolista rahoitusta kehittämishankkeisiin ja on neutraali Juankosken osalta.

Muuruveden ja Vehkalammen koulujen lakkauttamisilla ei ole merkittäviä tai pitkäkestoisia negatiivisia vaikutuksia. Lähinnä vaikutukset liittyvät yhteisöllisyyden kehittymiseen, mutta vaikutusten arvioidaan olevan lyhytkestoisia. Vaikka Vehkalammen koulun oppilasmäärän kehitys on tasainen, vaikuttaa koulun säilyminen erittäin negatiivisesti Riistaveden koulun kehitykseen ja vaarantaa ajanoloon koulun laadukkaan opetuksen. Vehkalammen koulun säilyminen heikentää Riistaveden mahdollisuutta kehittyä alueen keskeisenä kasvialueena. Sama kehitys on nähtävissä myös Muuruveden ja Juankosken koulujen suhteen.

Tehtyjen selvitysten perusteella päädytään esittämään etenemistä vaihtoehdon 2b mukaisesti, jossa yläkouluopetusta järjestetään kahdessa yksikössä siten, että Juankoskella on alakoulun lisäksi yläkoulu ja se muodostaa Juantehtaan ja Muuruveden kouluista yhdistetyn alakoulun kanssa yhtenäiskoulun. Riistaveden ja Vehmersalmen yläkoulut yhdistetään yhdeksi kouluksi niin, että koulu muodostaa Vehkalammen ja Melalahden kouluista yhdistetyn alakoulun kanssa yhtenäiskoulun. Koulun sijoituspaikka on Riistavesi.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että koillisen maaseutualueen palveluverkoston tarkastelussa edetään vaihtoehdon 2b mukaisesti siten, että

1. Vehkalammen koulu (lk 1-6) yhdistetään Melalahden kouluun (lk 1-6) ja ne muodostavat yhtenäiskoulun Riistaveden koulun (lk 7-9) kanssa, kun Riistaveden koulun tilakysymys on ratkaistu ja koulun tilat ovat käytettävissä
2. Muuruveden koulu (lk 1-6) yhdistetään Juantehtaan kouluun (lk 1-6) ja ne muodostavat yhtenäiskoulun Juankosken koulun (lk 7-9) kanssa
3. Vehmersalmen koulun yläkoulutoiminta (lk 7-9) lakkautetaan ja opetus siirretään Riistaveden kouluun, kun Riistaveden koulun tilakysymys on ratkaistu ja koulun tilat ovat käytettävissä
4. Riistaveden alueen koulun ja palvelukeskuksen tarveselvitys käynnistetään välittömästi

Liitteet

- 1 7327/2018 1 KOP lautakunnanpäättös 25012017pykälä5
- 2 7327/2018 2 KH päätös13032017pykälä88
- 3 7327/2018 3 KOP lautakunnanpäättös 19042017pykälä30
- 4 7327/2018 4 Muistio 30.10.2018 Juankoski
- 5 7327/2018 5 Muistio 1.11.2018 Vehmersalmi
- 6 7327/2018 6 Muistio 2.11.2018 Riistavesi
- 7 7327/2018 7 Muistio 28.9.2018 Pitäjäraadit
- 8 7327/2018 8 Koillisen maaseutualueen oppilasmäärät 2018-2024-2030
- 9 7327/2018 9 Palveluverkoston tarkastelun vaihtoehtoiset mallit

18.12.2018

89 §

- 10 7327/2018 10 Vaikutusarviointia koulumatkoihin ja koulumatkaan käytettävään aikaan
- 11 7327/2018 11 Vaikutusten arviointi, opetusjärjestelyt ja opetuksen laatu
- 12 7327/2018 12 Lapsivaikutusten arviointiin liittyneiden kyselyjen tulokset 1-4lk, 5-9lk, huoltajat ja henkilöstö
- 13 7327/2018 13 Tietoa koillisesta maaseutualueesta
- 14 7327/2018 14 Maaseutuvaikutusten arviointi
- 15 7327/2018 15 Ympäristövaikutusten arviointi
- 16 7327/2018 16 Tila- ja investointivaikutuksia
- 17 7327/2018 17 Talousvaikutukset ja laskentaperusteet
- 18 7327/2018 18 Luettelo lautakunnalle toimitetuista kannanotoista, ve-toimuksista ja adresseista

Viiteaineisto

- 1 7327/2018 1 Kommenttiseinä Juankoski 301018
- 2 7327/2018 2 Kommenttiseinä Vehmersalmi 011118
- 3 7327/2018 3 Kommenttiseinä Riistavesi 02112018
- 4 7327/2018 4 Osanottajat Pitäjäraatikuuleminen kouluverkko 28.09.18
- 5 7327/2018 5 Kaikki elomakepalautteet 151118
- 6 7327/2018 6 Koulukuljetukset mahdolliset muutokset ja kartat
- 7 7327/2018 7 Koillis-Savon alueen reitit
- 8 7327/2018 8 Juankosken kaikki avoimet vastaukset (vain lautakunnan käyttöön)
- 9 7327/2018 9 Vehmersalmen kaikki avoimet vastaukset (vain lautakun-
nan käyttöön)
- 10 7327/2018 10 Riistaveden kaikki avoimet vastaukset (vain lautakunnan
käyttöön)
- 11 7327/2018 11 Koillisen maaseutualueen koulurakennukset
- 12 7327/2018 12 Taustatietoa Vuosiluokkien 7 - 9 opetuksen toteuttaminen
erikokoisissa kouluissa
- 13 7327/2018 13 Kuulemisissa esille otettuja asioita
- 14 7327/2018 14 Nuorten työpaja
- 15 7327/2018 15 Nuorten työpajojen tuotokset (vain lautakunnan käyttöön)

Valmistelija

Leena Auvinen	puh. +358 44 718 4003
Mika Kuitunen	puh. +358 44 718 5151
Taina Vainio	puh. +358 44 718 4018
Raija Heinonen	puh. +358 44 718 4221
Heikki Kekäläinen	puh. +358 44 718 5078

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

18.12.2018

89 §

Päätös

Merkittiin tiedoksi pöydälle jaetut Asta Karppisen lähettämät Muuruveden adressiin lisättävät 2 sivua/nimilistat.

Lautakunnan puheenjohtaja Pekka Niiranen teki seuraavan muutosesityksen:

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että

1. Perusopetuksen palveluverkosto säilyy koillisella maaseutualueella tois-
taiseksi nykyisellä tasolla, mutta alueen koulujen oppilasmäärät tarkistetaan
vuoden 2021 lokakuussa. Mikäli jonkin koulun oppilasmäärä on tuolloin vä-
hentynyt yli 10 % vuoden 2018 oppilasmäärästä, ryhdytään kyseisen koulun
osalta vaihtoehdon 2a tai 2b edellyttämiin toimenpiteisiin.
2. Riistaveden alueen koulun ja palvelukeskuksen tarveselvitys käynnistetään
välittömästi. Ehdotusta kannattivat Eskelinen-Fingerroos, Asikainen, Kilpi,
Kaunisto.

Jäsen Kari Loponen esitti, että hyväksytään vaihtoehto 4, eli kaikki alueen
koulut jatkavat ennallaan ja Riistavedelle tehdään tarvittavat kouluinvestoin-
nit. Ehdotusta kannattivat Svensk, Meriranta, Savolainen, Jussila, Tirkkonen.

Molempia ehdotuksia on kannatettu, joten on järjestettävä äänestys muutos-
esitysten kesken. Puheenjohtaja ehdotti että, asiasta järjestetään nimenhuu-
toäänestys.

Käsittelyjärjestysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ne, jotka kannattavat puheenjohtajan ehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka
äänestävät jäsen Kari Loposen ehdotusta, äänestävät ”ei”.

Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä puheenjohtajan ehdotus (jaa) sai 5
(viisi) ääntä (Asikainen, Eskelinen-Fingerroos, Kaunisto, Kilpi, Niiranen). Jä-
sen Loposen ehdotus (ei) sai 6 (kuusi) ääntä (Savolainen, Jussila, Loponen,
Meriranta, Svensk, Tirkkonen). Jäsen Loposen esitys voitti nimenhuutoään-
estyksen. Puheenjohtaja totesi, että, esittelijän ehdotusta vastaan on tullut vas-
taehdotus, joten on äänestettävä esittelijän esityksen ja jäsen Loposen edelli-
sen äänestyksen voittaneen esityksen välillä.

Puheenjohtaja ehdotti että, asiasta järjestetään nimenhuutoäänestys.

Käsittelyjärjestysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka äänes-
tävät jäsen Kari Loposen ehdotusta, äänestävät ”ei”.

Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän ehdotus (jaa) sai 1 (yksi)
ääntä (Asikainen). Jäsen Loposen ehdotus (ei) sai 8 (kahdeksan) ääntä (Savo-
lainen, Jussila, Kaunisto, Kilpi, Loponen, Meriranta, Svensk, Tirkkonen) ja 2
(kaksi) äänesti tyhjää (Niiranen, Eskelinen-Fingerroos)
Jäsen Loposen esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

18.12.2018

89 §

Lautakunnan päätökseksi tuli, että kaikki alueen koulut jatkavat ennallaan ja Riistavedelle tehdään tarvittavat kouluinvestoinnit.

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas jätti asiaan eriävän mielipiteensä: Asianumero 7327/10.03.02.02/2018
/ Perusopetuksen palveluverkoston tarkastelu koillisella maaseutualueella:
Päätös ei ole opetuksen laadukkaalle järjestämiselle kestävä. Ratkaisu vaarantaa myös Riistaveden koulurakennuksen järkevän toteuttamisen.

Heikki Kekäläinen, Taina Vainio ja Mika Kuitunen poistuivat kokouksesta klo 16.39 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

